

ČÍNA A ÍRÁN NAHLODALY HEGEMONII USA V ZÁPADNÍ ASII

- CZ24 News | 5. dubna 2021

ÍRÁN/ČÍNA: Íránští a čínští ministři zahraničí Javad Zarif a Wang Yi podepsali 27. března 2021 všestrannou dohodu o spolupráci, která předpokládá čínské investice do Íránu ve výši 400 miliard USD v průběhu 25 let, výměnou za levné dodávky íránské ropy. Takto o události informovaly americké noviny The New York Times.

Očekává se, že čínské investice budou směřovat do desítek oblastí, včetně bankovníctví, telekomunikací, přístavů, železnic, zdravotnictví a informačních technologií. Tento dokument rovněž předpokládá prohloubení vojenské spolupráce, včetně společného výcviku a cvičení, společného výzkumu a vývoje zbraní a výměny zpravodajských údajů.

Cesta k podpisu dohody mezi Teheránem a Pekingem trvala asi pět let. Poprvé byl návrh strategického partnerství oznámen prezidentem Čínské lidové republiky Si Ťin-pchingem v roce 2016 během jeho návštěvy Íránu.

V roce 2015 byla uzavřena takzvaná jaderná dohoda s Íránem, oficiální název Společného komplexního akčního plánu (JCPOA): výměnou za zrušení sankcí Teherán zanechal obohacování uranu k výrobě jaderných zbraní a získal právo rozvíjet jadernou energii. JCPOA byla podepsána Íránem, stálými členy Rady bezpečnosti OSN (Rusko, USA, Čína, Británie a Francie) a také Německem.

Na pozadí zrušení ekonomických sankcí a zahájení západních investic Teherán nespěchal s vypracováním dohody s Pekingem. V srpnu 2018 však americký prezident Donald Trump vydal dekret o jednostranném odstoupení USA od jaderné dohody a začalo období obnovení sankcí vůči Íránské islámské republice ze strany Washingtonu. Postoj Teheránu k dohodě s Pekingem se změnil ve prospěch urychlení jejího uzavření.

Donald Trump také vyostřil vztahy s Čínou a zahájil obchodní válku. Peking proto rovněž začal projevovat opatrnost, pokud jde o strategické partnerství s Teheránem, aby nepřidal další důvod k podráždění. Donald Trump 20. ledna 2021 přenechal prezidentský úřad Joe Bidenovi, s jehož vítězstvím čínské vedení očekávalo oteplování vztahů, ale nová administrativa si zachovala protičínský vektor zahraniční politiky.

Tečku nad „i“ ve vztazích USA a Číny učinilo jednání v Anchorage na Aljašce 18. – 19. března 2021. Americká delegace nevybíravě napadla zahraniční i domácí politiku Číny, setkala se však s rozhodným odporem. Číňané ve skutečnosti odmítli ultimátum v podobě uznání liberálního světového řádu s dominantní rolí Spojených států.

Poté, 25. března, během své první tiskové konference ve funkci prezidenta Spojených států, Joe Biden oznámil, že nedovolí, aby se Čína stala nejmocnější zemí světa.

Od jednání v Anchorage uplynul týden a 27. března 2021, jeden den po Bidenově prohlášení, Čína a Írán podepsali dohodu o všestranné spolupráci na 25 let ve výši 400 miliard USD, která zásadně mění postavení Íránu.

Je třeba poznamenat, že Teherán disponuje významným raketovým potenciálem; veškerá podstatná vojenská infrastruktura Spojených států a jejich spojenců na Středním východě, včetně celého Izraele, se nachází v dosahu jeho raket. Íránské raketové možnosti jsou důležitým argumentem proti otevřené ozbrojené agresi Washingtonu a jeho satelitů. Odvetný íránský úder na základny a hladinové lodě by znamenal podstatné ztráty živé síly i materiálního vybavení.

Proto byla vůči Teheránu zvolena strategie vysílení a zadušení přísnými sankcemi, což by vedlo ke snížení vojenského a ekonomického potenciálu země. Tato strategie by přinesla potíže v ekonomice, způsobila nespokojenost obyvatelstva a vedla k destabilizaci situace v Íránu. Zbývalo by už jen poskytnout vnější pomoc pro svržení současné vlády.

Podpis dohody o všestranné spolupráci však narušuje scénář zadušení Íránu, oslabuje mezinárodní izolaci země a snižuje účinnost ekonomických sankcí USA. Írán má zaručen odbyt své ropy na 25 let výměnou za čínské investice ve výši 400 miliard USD do desítek sfér života místních obyvatel.

Je nutné také zohlednit plány spolupráce ve vojenské sféře mezi oběma zeměmi, které v konečném důsledku povedou ke zvýšení bojového potenciálu íránských ozbrojených sil, a stejně tak ke zvýšení geopolitického vlivu Číny.

Peking může časem umístit své námořní základny na íránské pobřeží, aby ovládl mezinárodní vodní cestu – Hormuzský průliv, jímž se přepravuje až 20% světové ropy. A to bude těžký argument Číny v případě, že se Spojené státy a jejich spojenci pokusí uspořádat blokádu v Jihočínském moři a v Malackém průlivu, který je hlavní cestou pro přepravu zboží z Asie do Evropy.

Dohoda o všestranné spolupráci poskytla Teheránu silný trumf pro vyjednávání před možnými rozhovory se Spojenými státy o znovuotevření jaderné dohody. Sázky v této hře 27. březnem prudce vzrostly. Nyní Írán nepotřebuje dělat jednostranné ústupky výměnou za vágní sliby o zrušení ekonomických sankcí.

Americký novinář, spisovatel a filmař Ben Norton na Twitteru označil dohodu mezi Íránem a Čínou za hřebík do rakve, která ukončila hegemonii USA v západní Asii.

Podepsání dohody o všestranné spolupráci mezi Pekingem a Teheránem nastolilo novou strategickou realitu, a ta zjevně není ve prospěch Spojených států a jejich spojenců.

Autor: Alexandr Vladimirov

Překlad: zvedavec.org

Zdroj: <https://russtrat.ru/>